

építómunka folyt. Mindig törekedtünk hazánk nemzeti és nemzetiségi szoros együttműködésének megteremtésére. Járásunk magyar dolgozói internacionalista hűségükről tettek tanúságot 1968 augusztusában is.

Az elmondottakból világosan kitűnik, hogy az említett cikkek írói nem helyesen értelmezték állásfoglalásunkat, illetve javaslatainkat, ami ellen a leghatározottabban tiltakoztak és vádjaikat visszautasítottuk.

Befejezésül talán még ennyit. A szocialista társadalmi fejlődés egyik lényeges hajtóereke, előrelendítője az építő kritika. Állásfoglalásunkban javasoltunk, bíráltunk és érveltünk a CSEMADOK-ban észlelt hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében. Úgy gondoltuk, hogy jogunk van véleményt mondani azokról, akik éveken keresztül képviseltek bennünket. Elvűek voltunk Novotný előtt, alatt és után. Elvűségü[n]kről tanúskodik számos felszólalás, újságcikk, beszélgetés stb. Jó lenne, ha szálkakeresés helyett végre befelé is néznének egy kicsit, mert az az érzésünk, hogy volna sepregetni való saját portájukon is.

Egyes cikkekről a véleményünk az, hogy a marxista-leninista elvek és módszerek deformálásával állnak szemben. Tartalmában, elveiben és megjelenésének módszereiben hibás írásoknak tartjuk. Időzített akció, a CSEMADOK munkájának aláaknázásával egyenlő, egy olyan történelmi pillanatban, amikor az itteni magyar dolgozó nép a népszámlálás felé irányítja figyelmét. Ez a bomlasztási kísérlet fásultságba és defetizmusba⁴³⁶ döntheti a CSEMADOK tagságát a népszámlálás idejére. Beláthatatlan következményekkel járhat mindannyiunk számára és kárára. Egyes írásokat hibásaknak, felelőtleneknek és tekintetnélkülieknek tartunk. Alacsonyrendű célokat szolgálnak.

Kassa, 1970. október

A CSEMADOK Járási Bizottsága
K a s s a

FKI, Csemadok irattára, E-XII-295, géppel írt másolat

124

Pozsony, 1970. november 4. Varga János, a Csemadok KB titkára által a szövetség központi szerveiben végrehajtandó tisztogatásokra előterjesztett javaslat.

Csemadok KB elnökségének XIV. ülése
1970. november 4.

J a v a s l a t

a Csemadok KB összetételében szükséges változtatások végrehajtására

436 kishitúségbe.

A Csemadok konszolidációjának meggyorsítása érdekében, összhangban a pártban lefolyt tagkönyvcseré eredményeivel a KB szervezési-politikai osztálya a következő intézkedések végrehajtását javasolja a KB összetételével kapcsolatban:

1. Visszahívni a KB-ból és annak ellenőrző bizottságából azokat, akik a pártból ki lettek zárva.

2. Visszahívni a Csemadok központi szerveiből azokat a tagokat, kiknek a KB tagsága valamilyen közéleti funkció betöltéséhez kapcsolódott és időközben arról lemondott vagy leváltották.

3. Visszahívni a szervekből azokat, akik az eltelt időszak alatt úgy a KB ülésein, mint a gyakorlati életben passzívak voltak.

4. Visszahívni a központi szervekből azokat a pártönkívülieket, akik helytelen politikai nézeteket vallottak és cselekedeteik ellentétben állnak a Csemadok célkitűzéseivel. Ezen elvek alapján javasoljuk visszahívni a funkcióból a KB következő tagjait:

1. Icsék István – a rozsnyói járási pártbizottság nacionalista megnyilvánulásaiért az újságírói fegyelem megsértése végett kizárta a párt soraiból.

2. Kardos István – kizárták a pártból – kizárása okát nem ismerjük.

3. Labancz István – kizárták a pártból, főleg az 1968 augusztusában tanúsított helytelen magatartásáért.

4. Mácza Mihály – kizárták a pártból, főleg az 1968 augusztusában és azt követően tanúsított szovjetellenes magatartása miatt.

5. Nagy Olivér – kizárták a pártból, főleg az 1968 augusztusában megnyilvánuló szovjetellenessége miatt.

6. Szokolay Imre – kizárták a pártból, kizárásának oka ismeretlen.

7. Szőke József – kizárták a pártból az 1968-ban megnyilvánuló helytelen nézetei miatt, főleg a „2000 szó” leközléséért az Új Ifjúságban.

8. Újváry László – kizárták a pártból egyrészt nacionalista megnyilvánulásai, valamint igazgatói funkciójából eredő hiányosságok miatt.

9. Varga Ervin – kizárták a pártból, főleg az iskolán elhangzott helytelen nézetei miatt.

10. Teleki Tibor – kizárták a pártból – kizárásának oka ismeretlen előttünk.

11. Kanala Józsefné – kizárták a pártból, főleg az 1968 augusztusában és az azt követő időszakban tanúsított szovjetellenes magatartása miatt.

12. Kürthy Lajos, mérnök – a kassai városi bizottság passzivitás végett visszahívta a városi bizottság tagságából.

13. Dr. Szirmák Imre – a járási pártbizottság javaslatára az újvári JB visszahívta az elnöki funkcióból és a JB tagságából az 1968-ban tanúsított helytelen magatartása miatt.

14. Nagy Jenő – egyik kezdeményezője volt a „Gabonaváros” elnevezésű illegális leadó szervezésének.

15. Csekei Ernő – a lévai járási bizottság a Csemadok 1968–69. évi tevékenységének értékelésével kapcsolatban javasolja Csekei Ernő távozását a Csemadok apparátusából és visszahívni a KB tagságából.

16. Dr. Gönczi Edit – javasoljuk visszahívni a KB tagságából passzivitás miatt.

17. Dráfi Mátyás – javasoljuk visszahívni a KB tagságából, mivel ezen funkcióban való jelölésénél egyedüli kritérium a MATESZ igazgatói funkciójának betöltése volt, mely funkcióból távozott.

18. Dr. Janics Kálmán – javasoljuk visszahívni a KB tagságából többször megismétlődő szélsőséges nacionalista nézetei miatt, melyeknek különböző történelmi viták során adott hangot a sajtóban és a KB ülésein is.

19. Nagy János – javasoljuk visszahívni a KB tagságából az 1968 augusztusában és azt követően megnyilvánuló helytelen nézetei miatt, főleg a „Magyar katonákhoz” című felhívás szövegezéséért, melyet a komáromi járási bizottság nevében fogalmazott annak tudta nélkül.

20. Varga Sándor – javasoljuk visszahívni a KB tagságából az 1968–69-es években tanúsított helytelen politikai nézetei miatt.

21. Böszörményi János – visszahívni a KB tagságából passzivitása miatt.

22. Pölhös Imre – kizárták a pártból – kizárásának oka ismeretlen.

Ami a párttagokat illeti, a javaslat nem tartalmazza azoknak neveit, kiknek ügye tisztázatlan és kivizsgálás alatt van a felsőbb pártszervek részéről. Ezek: Takács András, Mács József, Dr. Turczel Lajos.

Javasoljuk, hogy a KB plénumában a leváltottak helyére ne legyen kooptálás. Kooptálást csak az elnökségben hajtsunk végre, tekintettel a jövő évben esedékes országos közgyűlésre.

A KB elnökségében javasoljuk kooptálni a következő elvtársakat:

Mócsi Ferenc

Dr. Csanda Sándor

Balázs Béla

Sziegl⁴³⁷ Ferenc

Krocsány Dezső

FKI, Csemadok irattára, E-XII-295, géppel írt tisztázat⁴³⁸

125

Pozsony, 1971. március 10. A Csemadok 1968–1969-es tevékenységéről a szlovák pártvezetés elé terjesztett, azt már alapvetően negatívan értékelő és a szövetségben belüli „ellenzéki törekvések” felelőseit is megnevező jelentés.

Hodnotenie činnosti CSEMADOK-u za roky 1968–1969

K založeníu Csemadoku dala podnet Komunistická strana v zmysle národnostnej politiky, ktorú uplatňovala od roku 1948. Jeho poslaním bolo pôsobiť v duchu proletárskeho internacionalizmu a socialistického vlastenectva medzi maďarskými pracujúcimi našej vlasti svojou činnosťou na poli kultúrnom a osvetovom, napomáhať pri uskutočňovaní politiky strany, angažovať maďarských pracujúcich za budovanie socialistickej

437 Az eredeti dokumentumban: Szígl.

438 A dokumentumot közli még Csáky Pál: i. m. 155–157. p.